15.1.2025

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE 195/2024 vp

HUS-yhtymän lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

HUS-yhtymä kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia. Esityksellä toteutettaisiin pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta perusterveydenhuollon saatavuuden parantamisesta kohdentamalla yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvauksia sellaisiin palveluihin, joiden saatavuus julkisessa terveydenhuollossa on heikompaa. Lisäksi tavoitteena on siirtää palveluiden painopistettä ennaltaehkäisevään ja varhaiseen hoitoon sekä edistää eri ammattiryhmien välistä tarkoituksenmukaista työnjakoa ja hyödyntää eri ammattiryhmien osaamista nykyistä paremmin. Tavoitteena on myös lisätä valinnanvapautta sekä kehittää yksityisen sairaanhoidon korvausjärjestelmää osana terveydenhuollon palvelujärjestelmän kokonaisuutta. Lakia muutettaisiin siten, että suuhygienistin hoito- ja tutkimuskäynnit olisivat korvattavia myös ilman hammaslääkärin lähetettä enintään kaksi kertaa kalenterivuodessa ja fysioterapeutin käynnit ilman lääkärin lähetettä enintään neljä kertaa kalenterivuodessa. Lisäksi lakia muutettaisiin siten, että naistentautien ja synnytysten erikoislääkärin antama hoito korvattaisiin erikoistaksan perusteella.

Yleistä

KELA-korvausten korvausten kasvattaminen voi tukea hyvätuloisten henkilöiden hakeutumista yksityissektorin hoitoihin.

Esityksen mukaan yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvauksia ehdotetaan muutettavaksi siten, että suuhygienistin hoito- ja tutkimuskäynnit olisivat myös suoravastaanottona korvattavia eli ne olisivat korvattavia myös ilman hammaslääkärin lähetettä. Suuhygienistin käynti ilman lähetettä korvattaisiin enintään kaksi kertaa kalente-

HUS Helsingin yliopistollinen sairaala
Konsernihallinto

PL 200
Stenbäckinkatu 9
00029 HUS

09 4711

etunimi.sukunimi@hus.fi
www.hus.fi
Y-tunnus 1567535-0

rivuodessa. Fysioterapiakäyntejä ehdotetaan korvattavaksi, ja fysioterapiasta saisi suoravastaanotosta korvauksen eli käynnit olisivat korvattavia myös ilman lääkärin lähetettä. Korvauksen voisi saada enintään neljä kertaa kalenterivuodessa. Yksityisen sairaanhoidon lääkärinpalkkioiden korvauksia ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa naistentautien ja synnytysten erikoislääkärin vastaanottokäyntien korvaukset siirrettäisiin erikoistaksaluokkaan. Esityksen yhteydessä hammashoidon ja mielenterveyspalvelujen korvaustaksojen korottamiseen suunnattaisiin hallituksen budjettiriihessään sopimaa määräaikaista lisärahoitusta.

Gynekologian erikoislääkärien saatavuus yksityissektorilla erityisesti pääkaupunkiseudulla on erittäin hyvä ja vapaita aikoja on runsaasti saatavilla. Toisaalta gynekologien hoidon jatkuvuus on keskimäärin korkea ja lähetteiden tarve jatkohoitoon varsin pieni, koska sairaalaolosuhteita vaativien erityistutkimusten tai toimenpiteiden tarve on vähäinen. Esityksen haasteena kuitenkin on, että gynekologisten ongelmien hoito on varsin usein mahdollista toteuttaa perehtyneen yleislääkärin toimesta perustasollakin ja erilaisten erityistarpeiden ylikorostaminen johtaa helposti kustannusten nousuun ja medikalisaatioonkin. Lausunnossa kuvatun erityistilanteiden määrittely olisi hyvin haasteellista. Tässä suhteessa lisäkorvaukset helposti kohdentuvat jo valmiiksi hyvin toimeentulevalle väestölle eikä paranna hoidon saatavuutta kansallisesti.

Psykiatristen palvelujen kohdalla tällä hetkellä vakinaisista psykiatrian erikoislääkärien viroista on noin 40 % täytetty pätevällä viranhaltijalla, ts. psykiatrien erikoislääkärien saatavuus on valmiiksi heikko. Korvausten kasvattaminen voi entuudestaan johtaa hakeutumiseen yksityissektorin palvelukseen pahentaen entisestään julkisen sektorin psykiatripulaa.

Hoidon saatavuuden parantaminen ko. korvaustaksojen kasvattamisen perusteella on varsin heikosti kohdennettu ja voi pahimmassa tapauksessa johtaa päinvastaiseen lopputulokseen eli osaavan henkilöstön siirtymiseen yksityissektorille. HUS-yhtymä suhtautuu esitykseen varauksella. Fysioterapian ja suuhygienistin palvelujen osalta HUS ei ota kantaa.

Markku Mäkijärvi
johtajaylilääkäri
HUS-yhtymä

Veli-Matti Ulander
hallintoylilääkäri
HUS-yhtymä